

Облік послуг з обслуговування урочистостей у сільськогосподарських підприємствах ресторанного господарства

У статті досліджено особливості документування та обліку послуг з обслуговування урочистостей, що надаються підрозділами ресторанного господарства в структурі сільськогосподарських підприємств. Запропоновано документальне забезпечення проведення урочистостей. Наведені методичні рекомендації щодо відображення в обліку операцій з обслуговування урочистостей в залежності від особливостей таких операцій

ресторанне господарство, підрозділ харчування в сільському господарстві, організація обліку, бенкет, щоденник бенкету

Вступ. Специфіка сільської місцевості та організації сільськогосподарського виробництва зумовлює додаткові особливості організації та обліку діяльності підрозділів харчування. Проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що сьогодні відсутнє нормативне регулювання обліку в підрозділах харчування в сільському господарстві. В прийнятих Методичних рекомендаціях № 157 [1], Методичних рекомендаціях з обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств [2] питання організації та ведення обліку в закладах харчування, що працюють у сільській місцевості, не розглянута.

Особливості обліку у підрозділах харчування сільськогосподарських підприємств висвітлені у працях Ф.Ф. Бутинця, А.П. Варави, М.Я. Дем'яненка, М.Н. Коцупатрого, В.Б. Моссаковського, М.З. Пізенгольца та інших фахівців.

Також необхідно відмітити, що у фаховій літературі приділяється певна увага питанням організації обліку витрат в обслуговуючих виробництвах, до яких відносяться і підрозділи харчування. За останні роки сформувався два підходи до організації обліку витрат закладів харчування у сільськогосподарських підприємствах.

Так, деякі фахівці [3, 4] вважають, що доходи, отримані в результаті забезпечення працівників підприємства їжею на території стаціонарного закладу харчування, є доходами від інших видів діяльності, оскільки такий вид діяльності не підпадає під діяльність, що пов'язана з виробництвом і збутом сільськогосподарської продукції. У бухгалтерському обліку така діяльність розглядається як інша операційна. Відповідно, для відображення витрат, пов'язаних з приготуванням їжі, згідно Плану рахунків та Інструкції з його застосування сільськогосподарські підприємства використовують рахунок 949 "Інші витрати операційної діяльності" субрахунку 3 "Підприємства громадського харчування".

Проте, інші фахівці [5, 6, 7], з думкою яких ми погоджуємось, зазначають, що до складу обслуговуючих виробництв і господарств, витрати на утримання яких обліковувалися на бувшому рахунку 29, відносяться підрозділи, які займаються виробництвом продукції, робіт, послуг (підприємства громадського харчування, лазні, пральні, швейні майстерні, пекарні тощо). Витрати на утримання таких обслуговуючих

виробництв і господарств слід обліковувати на субрахунку 236 «Обслуговуючі виробництва і господарства» [7, с. 186].

У сільській місцевості, як і у міській поширеним видом діяльності є виготовлення страв із сировини замовників та проведення урочистостей – бенкетів. Це потребує врахування специфіки даного виду діяльності при документальному оформленні та відображенні на рахунках бухгалтерського обліку.

Необхідно відмітити, що на нормативно-методичному рівні документальне оформлення цих операцій не відпрацьовано. Крім того, в результаті дослідження виявлено, що ця сфера діяльності закладів ресторанного господарства залишається поза системним обліком. Ця ситуація є недоцільною не лише у відповідності до фіскальних цілей, але і щодо необхідності контролю якості продукції масового споживання.

Тому мета даної статті полягає у розробці методичного забезпечення документального оформлення та відображення в обліку надання послуг з обслуговування урочистостей підрозділів харчування сільськогосподарських підприємств.

Результати дослідження. Оскільки у відповідності до Закону України про бухгалтерський облік та фінансову звітність підставою для відображення будь-якої операції в обліку є первинний документ, то при опрацюванні методики відображення певних операцій, перш за все, необхідно розглянути саме документальне забезпечення цих операцій.

Документальне оформлення бенкетів, серед іншого, має забезпечувати реалізацію контрольної функції за діяльністю підрозділів харчування сільськогосподарських підприємств з точки зору забезпечення санітарних норм та захисту прав споживачів. Документальне оформлення надання послуг з обслуговування урочистостей, що задовольняє цим вимогам, представлено рис. 1 і 2.

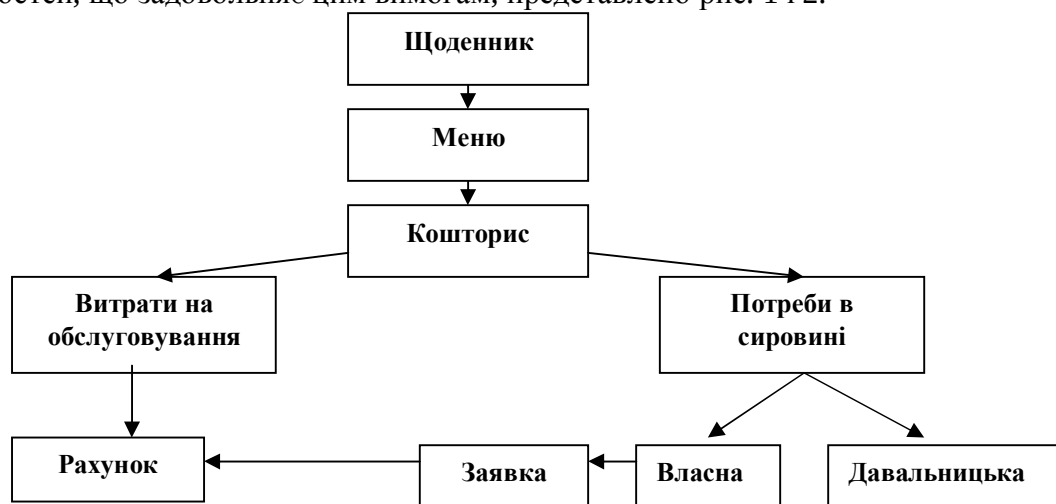

Рисунок 1 - Документальне оформлення бенкетів

При наданні таких послуг з частковим виготовленням страв із сировини замовника кореспонденція рахунків має особливості (взагалі такі операції можна трактувати як операції з давальницької сировини).

При переробці давальницької сировини замовника - фізичної особи є особливість: виконавець повинен враховувати положення Закону про захист прав споживачів, а саме: "...замовник має право на необхідну доступну і достовірну інформацію про кількість, якість та асортимент послуг (товарів, робіт)" (ст. 3 Закону)

[8].

Це зобов'язує виконавця надавати інформацію про ціну й умови переробки давальницької сировини, ціну самої давальницької сировини, що приймається від замовника, терміни виконання та переробки, види оплати, показники якості готової продукції, відходи, попутну продукцію (їх кількість, ціну) та ін. [8].

ЩОДЕНИК БЕНКЕТУ

Дата		Час проведення	Кількість осіб	Меню									
замовлення	проведення			Та бачні вироби	Алкогольні напої	Кондитер вироби	сировинний набір						
							м'ясо		картопля		...		
							власна сировина	сировина замовника	власна сировина	сировина замовника			
10.11	17.11	17.00	10	35	200	-	-	100	30	-			

по підприємству _____ за 200_ рік

Рисунок 2 - Щоденник бенкету

На практиці проведення урочистостей, як правило не документується і не знаходить відображення в бухгалтерському обліку, а отже знаходиться поза системою оподаткування. Вартість замовлення визначається лише за домовленістю сторін без належного юридичного оформлення. Проведені обстеження дають можливість стверджувати, що визначення договірної ціни ґрунтується на узгодженні вартості обслуговування однієї особи, що залежить від кількості замовлених страв, складності їх виготовлення та вимог до сервісу. Обстеження проводилось шляхом опрацювання результатів анкетування. Зокрема, у сільськогосподарських підприємствах Кіровоградщини були поширені анкети, що мали таку форму:

Анкета

1. Назва та місцезнаходження сільськогосподарського підприємства:

2. Наявність закладів ресторанного господарства:

- стаціонарні;
- пересувні(польові стани)
- інші _____

3. Контингент осіб, що харчуються:

- свої працівники;
- інші _____

4. Мета створення:

- харчування;
- харчування працівників з додатковим отриманням прибутку;
- Інша _____

5. Підрозділ харчування на підприємстві відноситься:

- до обслуговуючих підрозділів;
- до інших видів діяльності
- _____

6. Облік витрат обслуговуючих підприємств здійснюється на рахунку:

- 23 «Виробництво»;
- рахунку 949 «Інші втрати операційної діяльності» субрахунку 3 «Підприємства громадського харчування»
- інший _____

7. Витрати групуються у такому розрізі:

- витрати на оплату праці;
- сировина та матеріали;
- роботи та послуги;
- витрати на утримання основних засобів;
- знос малоцінного інвентарю та інші витрати;
- Інші _____

8. Витрати пересувних підприємств харчування (на польових станах) відображаються:

- у складі загальновиробничих витрат рослинництва;
- інший варіант _____

9. Витрати на харчування покриваються:

- повністю за рахунок коштів працівників;
- за рахунок прибутку;
- за рахунок інших джерел;
- свій варіант _____

10. Організаційне закріплення процедур ціноутворення:

- фіксований розмір;
- в залежності від рішення керівництва
- інший варіант _____

11. Наявність додаткових функцій, що надає підрозділ харчування:

- обслуговування урочистостей;
- інші _____

12. Документальне оформлення надання послуг з обслуговування урочистостей:

- проведення заходів оформлюється договором;
- проведення заходів оформлюється замовленням;
- проведення заходів не оформлюється;
- інше _____

13. Загальна вартість послуг з обслуговування урочистостей визначається:

- за домовленістю;
- на підставі спеціальних розрахунків;
- інший варіант _____

14. В обліку доходи від надання послуг з обслуговування урочистостей:

- не відокремлюються;
- відокремлюються і обліковуються на рахунку _____;
- інший варіант _____

Ми вважаємо, що якщо заклад ресторанного господарства надає послуги по проведенню урочистостей, то вони мають бути оформлені відповідно до вимог чинного законодавства: необхідно обґрунтувати тариф на обслуговування та скласти договір.

Суттєво впливає на відображення в обліку послуг з проведення урочистостей та виготовлення страв з давальницької сировини частота надання таких послуг. Якщо такі операції не є системними і проводяться одноразово, то на нашу думку, недоцільно відокремлювати їх в обліку. В такому випадку не має сенсу у визначенні собівартості реалізованих послуг, а отже і у застосуванні рах. 903. Кошти, які за домовленістю отримують від замовників в даному випадку, можуть бути віднесені на зменшення

витрат по закладу: Д-т 30 К-т 703; Д-т 703 К-т 641; Д-т 703 К-т 23.

При системному наданні послуг, на нашу думку, необхідно використовувати для відображення доходів рахунок 703, а для відображення собівартості - рах. 903. Передбачається окреме відображення витрат з обслуговування та з утримання закладу, а також розподіл цих витрат пропорційно питомій вазі часу проведення таких заходів відносно загального фонду роботи закладу за місяць або відповідно іншій базі розподілу.

Висновки. Проведене дослідження дозволило зробити висновок про відсутність нормативно-методичного врегулювання обліку діяльності підрозділів харчування в сільському господарстві. Організаційно-економічні особливості функціонування підрозділів ресторанного господарства у сільськогосподарських підприємствах зумовлюють необхідність розробки методики обліку таких підрозділів, що зокрема стосується і послуг з обслуговування урочистостей. Розроблені варіанти методичного забезпечення обліку діяльності підрозділів харчування сільськогосподарських підприємств сприятимуть їх достовірному відображенню в обліку. Запропоноване документальне забезпечення організації з обслуговування урочистостей забезпечить можливість відображення в обліку таких операцій.

Список літератури

- 1 Методичні рекомендації «Про порядок відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій об'єктами господарської діяльності у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з національними стандартами» №157 від 17 червня 2003р.
- 2 Методичні рекомендації з обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств від 30 листопада 2005р №1/05 // Облік і фінанси АПК. – 2005. - № 12. – С. 5-60.
- 3 Самарченко О. Польове забезпечення // Бухгалтерія. – 2004. - № 35(606). – С. 32 - 33.
- 4 Самарченко О. Харчування працівників підприємства // Бухгалтерія. – 2004. - № 28(599). – С. 32 - 33.
- 5 Строїч С. Харчування працівників зі знижкою // Все про бухгалтерський облік. – 2004. - № 75(986). – С. 32.
- 6 Пархоменко В. Удосконалення плану рахунків бухгалтерського обліку // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. - №12. – С. 3 - 37.
- 7 Байдик О. Організація харчування працівників підприємства // Все про бухгалтерський облік. – 2001. - № 85. – С. 3-5.
- 8 Закон України “Про захист прав споживачів” № 1023 – XII від 12.05.91р.

В статье рассмотрены особенности проведения и отражения в учете операций по обслуживанию банкетов подразделений питания сельскохозяйственных предприятий. Предложено документальное обеспечение проведения таких мероприятий. Разработаны методические рекомендации отражения в учете операций обслуживанию специальных мероприятий в зависимости от особенностей таких операций.

In the article the features of leadthrough and reflection are considered in the account of operations on maintenance of banquets of subdivisions of feed of agricultural enterprises. The documentary providing of leadthrough of such measures is offered. Methodical recommendations of reflection are developed in the account of operations to maintenance of the special measures depending on the features of such operations.